

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Відповідно до ст. 16 Закону України «Про інформацію», Податкова інформація – сукупність відомостей і даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України. Згідно зі ст. 83 Податкового кодексу, для посадових осіб контролюючих органів під час проведення перевірок платників податків, підставами для висновків є зокрема документи, визначені цим Кодексом, експертні висновки, судові рішення, а також податкова інформація. Тобто коло інформації, що використовується під час перевірок, через призму визначення поняття податкової інформації, є по суті безмежно широким – це всі відомості та дані, що є необхідними для виконання завдань і функцій згаданих органів.

З огляду на таке, в практиці перевірок виникають суттєві проблеми, у зв'язку з якими контролюючими органами під час перевірок робляться висновки на підставі інформації, не підтвердженої документально встановленим законом шляхом, в тому числі одержаної незаконно (інформація органів досудового слідства, без врахування принципу презумпції невинуватості, оперативні дані щодо інших платників податків, листи інших податкових органів щодо певних підозр, матеріали перевірок, проведених без законних підстав тощо). В результаті цього на підставі актів перевірок приймаються неправомірні рішення, які контролюючі органи не можуть обґрунтувати належними та допустимими доказами в разі їх оскарження платником податків у суді.

На сьогодні в Україні інформації надається важлива роль, адже саме інформаційні технології та інформаційно-комунікативні системи за умов глобального цивілізаційного розвитку, виступають ключовим ресурсом суспільства і держави в цілому. Інформаційний простір загалом передбачає існування будь-якого типу інформації, даний простір виступає провідним фактором здійснення усіх суспільно-важливих, державних і правових проектів [1].

В період з 2009 року до 2017 року буде проходити вдосконалення законодавства, згідно зпоширенням програмного забезпечення інформаційних баз.

ДПС України було затверджено Меморандум щодо поліпшення процесу подання звітності, впровадження електронних сервісів та розвитку електронного документообігу. Вперше Меморандум є публічною пропозицією розробникам програмного забезпечення, центрам сертифікації ключівта громадським організаціям, які зацікавлені в розвитку електронного документообігу[2]. Відповідно до Меморандуму, створена робоча група при Департаменті інформації та обліку платників податків, до складу якої входять по одному представнику від кожного учасника.

Головним обов'язком ДПС України, відповідно дотексту документа, є організація участі уповноважених представників робочої групи у дорадчих органах ДПС України.

Аналіз основних тенденцій розвитку правового режиму податкової інформації в Україні, на історично-часовому тлі дає можливість виділити низку основних напрямків діяльності органів ДПС України відповідно до зазначеного питання:

1) юридичне та технологічне забезпечення права та технічних можливостей на доступ, передачу, збереження та захист інформації у ДПС України;

2) реалізація концепції універсального доступу до системних інформаційних баз ДПС України із дотриманням усіх належних захисних механізмів;

3) цілеспрямоване використання новітніх інформаційних технологій;

4) подальший ефективний розвиток в Україні «електронного урядування» на засадах нормативно-правової бази, спрямованої на ефективний захист інформації;

5) формування нових державних програм, спрямованих на стимулювання та примноження розвитку правового режиму податкової інформації в Україні з урахуванням світового досвіду та основних норм європейського законодавства [3].

Отже необхідна розробка і прийняття ряду законодавчих змін щодо: удосконалення правового регулювання порядку надсилання запиту податковими органами платникам податків; впровадження правила щодо отримання та використання податкової інформації лише на законних підставах, шляхом передбачених законодавством дій; заборони використання при прийнятті рішень за результатами перевірок податкової інформації, одержаної незаконним шляхом або в спосіб, не передбачений законом; створення системи ефективної обробки інформації, з метою аналізу та дослідження відомостей, які надаються податковим органам. У результаті цього має бути досягнута коректна робота податкових органів, а також підвищення рівня захисту платників податків від неправомірних рішень податкових органів.

Список використаних джерел:

1. Меморандум щодо поліпшення процесу подання звітності, впровадження електронних сервісів та розвитку електронного документообігу // Вісник податкової служби України. – 2012. – № 34. – С.15-16.
2. Білоус Л. В. Український інформаційний простір: сьогодення та перспективи/ Л. В.Білоус //Правознавство. - 2005. - №5 - С.4.
3. Мандзюк О. А. Тенденції розвитку правового режиму податкової інформації в Україні: Дис... к.ю.н: 04.10.14. – Запоріжжя. 2014.-212с.